14e JAARGANG CURAÇAO DEN 14den AUGUSTUS 1897. No. 711

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50 voor elken regel fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0.20.
Un annuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Curaçao, 13 Augustus.

DE NEUTRALE SCHOOL.

———o———

Wanneer men een blik slaat op de verschillende landen, waar de godsdienstige scholen vervangen zijn door de neutrale, dan zal men wel tot het besluit moeten komen, dat de zegeningen, welke men van het neutraal onderwijs voorspeld heeft, nog altijd op zich laten wachten en er weinig vooruitzicht bestaat, dat dat onderwijs zegeningen zal afwerpen.

Was eenmaal door middel van godsdienstloos onderwijs een nieuw geslacht gevormd, dat het als hoogste wijsheid beschouwde zich tegenover de leerstellingen van het positieve Christendom neutraal te gedragen, omdat dat onderwijs stelselmatig de onverschilligheid tegenover de godsdienstige, dat is de hoogste belangen had aangekweekt, — dan zouden, zoo werd er geprofeteerd, de burgers verdraagzaam en vreedzaam met elkander wonen en, zonder zich te bekommeren over eenigen vorm van geopenbaarden godsdienst, elkander door alle „maatschappelijke en christelijke deugden" stichten.

Welnu, dat neutrale onderwijs heeft jammerlijk bankroet gemaakt.

Geen wonder, men heeft van katholieke zijde altoos te recht gezegd, dat een onderwijs, waarbij de positieve godsdienst is uitgesloten, wel kan zijn een volproppen met kennis, een bijbrengen van burgerlijke welgemanierdheid en fatsoen, een drillen en africhten van kinderen, maar nooit een opvoeding tot Christenen. Opvoeding immers zonder zedenleer, zonder den persoonlijken God is onzin, is een gebouw, dat met de fundamenten in de lucht hangt.

Het doet den geloovigen Christen goed, en bewijst, welke kentering in de ideeën gekomen is, te hooren, dat ook ambtenaren van den staat zonder God van hetzelfde gevoelen zijn.

Den 7 April jl. heeft de heer Puybaraud, inspecteur-generaal van den administratieven dienst aan het ministerie van Binnenlandsche Zaken in Frankrijk, een rapport uitgebracht, dat tevens als brochure verschenen is. Daarin leest men de volgende veelbeteekenende woorden: "Onderwijs geven aan het kind, zonder in gelijke mate te waken over zijn consciëntie, aan zijn geest een wapen geven, zonder hem te leeren zich te wapenen tegen het misbruik van zijn wil, is een noodzakelijk evenwicht verbreken, en het kind doemen tot den val, gevaarlijk voor hem en gevaarlijk voor anderen, d. i. voor de samenleving."

Wie zoo iets voor ettelijke jaren had durven schrijven, zou door de ongeloovige pers voor een onnoozelen achterling zijn uitgemaakt, en thans, nu de goddelooze Fransche Republiek nog slechts eenige jaren de proef heeft genomen met het godsdienstloos onderwijs, staat het te lezen in een officieel stuk van een hooggeplaatst ambtenaar van een Fransch ministerie!

Inderdaad, de godsdienstlooze school heeft geweld gepleegd aan de menschelijke natuur, daar het den wil en het verstand uit hun verband heeft gerukt. 's Menschen ziel immers is verstand en wil, en wie een mensch wil ontwikkelen en opvoeden, moet beide vermogens vormen en leiden, en niet het een volmaken en het andere verwaarloozen. Dan immers wordt het evenwicht verbroken en komt er opstand in den mensch. Of waar is de leeraar, die, een jongen man tot schilder willende vormen, dezen alleen zou leeren handig het penseel te hanteeren en hem onkundig zou laten in de harmonie der kleuren, of die, een volmaakt toonkunstenaar willende opleiden, hem alleen de techniek van een instrument zou willen leeren, zonder hem de geheimen van de harmonieleer te openbaren? Zulk een jongeling, hoe begaafd ook, zou immers nooit een waar schilder, nimmer een echt toonkunstenaar worden.

Het onderwijs moet niet alleen den geest ontwikkelen, maar ook den wil leiden en sterken, opdat deze niets doe tegen het geweten en aldus het noodzakelijk evenwicht tusschen de vermogens der ziel niet verbroken worde.

Gelijk de organen der kinderen, van de eerste jeugd af, met zorg moeten behandeld en gesterkt worden om een geregelde ontwikkeling te erlangen, zonder vrees van vergroeiing, zoo ook is het noodig er een studie van te maken, de zeden der kinderen, van hunne allereerste jaren af in alle mogelijke reinheid en volmaaktheid te vormen. Immers, die kleine natuur is nog gemakkelijk te buigen in hare tengerheid, de goede gewoonten schieten diepe wortels in het kinderhart. Gelijk men een zegel drukt in het weeke was, zoo drukt het onderwijs zijn zegel in de ziel van het kind.

Welnu, het ongeloof heeft door zijn onderwijs zijn zegel willen drukken op ons geslacht, geen zegel, dat aan mannelijke deugd of ouden adel herinnert, maar het plat effen zegel, dat de ziel stempelt tot karakterloosheid en onverschilligheid en haar voorbereid tot goddeloosheid.

Kan het neutraal onderwijs met zijn neutrale, op geen goddelijken grondslag steunende zedenleer, wel karakters vormen? Daar hoort wilskracht en een door hoogere kracht gestaalde zielesterkte toe, om den bedwelmenden beker van het zingenot en der verleiding ter zijde te duwen en ook in moeilijke omstandigheden, trots den drang van eigen hart en het hoongelach van anderen, te zeggen: *non licet.*

De aartsbisschop van Lyon verhaalt in zijn vastenmandement van dit jaar den volgenden bewonderenswaardigen trek:

„Een landman uit onze streken verloor, ten gevolge van een toeval, het gezicht. Hij was arm: men stelde hem voor de reis naar Parijs te betalen, om een beroemden specialist te consulteeren, die hem wel genezen zou, maar dan moest hij zijn dochter terugnemen van de katholieke school. Zijn antwoord bleef niet uit: het klonk mannelijk en vastberaden: „ik zal blind blijven, en mijn kind zal haar geloof bewaren."

Dat was taal, de martelaren der eerste christeneeuwen waardig, de taal van een groot karakter.

Nemen onze jonge lui, die neutraal zijn opgevoed, van de schoolbanken genoeg karakter en vastheid van ziel mee in het leven, om later den grootsten schat, hun geloof en deugd, te verdedigen tegen verleiding en eigen zwakheid? Wij gelooven het niet: en daarom heeft ook het ongeloof in zijn lievelingsonderneming, het godsdienstloos onderwijs, jammerlijk bankroet gemaakt

„De opvoeding, de vorming der consciëntie," zoo zegt dezelfde heer Puybaraud verder in zijn rapport, „moet men nergens anders zoeken dan in het onderwijs der christelijke moraal, de zedenleer, die aan alle tijden past, omdat haar doel en streven veel verder reikt dan de tijd. Volgens deze moraal is er slechts één ernstige zaak in het leven, dat is de dood: en moet men leeren dagelijks te leven en te werken met het oog op die ééne gewichtige gebeurtenis. Die zedenleer heeft tot sanctie het eeuwig leven, zonder de hoop van hetwelk het tegenwoordige leven slechts een bittere teleurstelling zou zijn. Zoo er geen toekomstig leven is, dan vraag ik me af, wat wij hier dan toch wel doen."

En verder nog staat een woord, dat de onwraakbare veroordeeling bevat van het neutrale onderwijs en de reden, waarom dit troetelkind van het liberalisme, dat de vruchtbare moeder is van het socialisme, ten doode is opgeschreven: „Laten wij bij de meesters der onschuldige jeugd aandringen, dat zij, tegelijk met de ontwikkeling des verstands, de consciëntie vormen, zonder een oogenblik uit het oog te

---

FEUILLETON.

UN EGEMPLO.

Tabata un anochi den un di societeitnan elegante di Paris, koe noticia a pla ma den hendenan koe tabata ai, koe un miembro conoci pa su hungamentoe di placa bruto, a tira curpa mata. Nan tabata papia di es suicidio ai koe tanto boroto i den un tono di un chanza picante, koe parce mester ta reinante den "gran mundoe" di Paris.

Nan tabatin diferente idea di suicidio; algun tabata kere koe suicidio ta baheza, otro tabata bisa, koe es koe ta víctima di huelga, no ta keda otro cos mas di haci.

"Larga nos papia coe general Dorminy ai riba, un tabata propone," pasobra e ta un autoridad den cuestion di honor.

Te awor es general no a tuma parti den nan combersacion, ma awor koe nan a hinké áden, e dici:

"Señores, mi ta considera suicidio como un gran crimen i un gran baheza, ata mi opinion. Aunke un hende por a ruina su mes hinteramente, nan por procura nan semper ainda un posicion, si no brillante, alomenos honroso. Loke mi ta bai conta boso aki, lo sirbi boso di un prueba.

Lo ta un trinta anja pasa, e general a cuminsa conta nan. Mi tabata luitenant di egercito Africano. Den es tempoe ai voluntarionan di es egército ai tabata major parte di miserablenan koe no sa tin un cens den nan sacoe i koe egercito ta en berdad un salida pa nan.

Un cierto dia mi a admira masjar di tende koe jioe di marques de Cival a pidi pa drenta egercito Africano pa simple soldat. Casualidad a duna, koe nan a poné den mi escadron, asina koe mi por a sera conocir coe né masjar fácil.

E tabata un hoben di binti dos of binti tres anja, di estatura mas koe mediana, coe un cara huicioso i boenita i coe un cualidad koe ta traiciona un homber di gran mundoe.

Mi no sabi di ki manera, ma pronto mi a haja interes pé, den cierto sentido mi a tume bao di mi proteccion i mi tabata busca di haci su sirbici pisar un poco mas ligé. Bida di soldat tá cai toer hende pisar den principio i principalmente nan koe no a conoce dificultad of privacion den nan hubentud.

Semper tambe mi tabatin compasion coe es pober miserabelnan, koe den un momentoe di necesidad nan ta bin busca un refugio i proteccion den regiment.

Un cierto dia mi captein a ripara koe mi tabatin un poco consideracion coe es hoben Cival; el a jama mi cerca djé.

"Luitenant," e dici, "mi ta consega bo mehor di warda bo proteccion pa un otro, koe tin mas valor koe Cival. E ta un malvado koe a desgracia hinter su familia pa su mal comportamiento i koe tira nan den un miseria profunda. E no ta merece pa haci nada pé, esai mi ta sigura bo, nada, nada."

Como mi a keda admira, e captein dici ainda coe mi:

Si un hende mescos koe né, distrui su fortuna na mesa di huega, di mehor cos koe e por haci ta di caba coe su bida pa medio di un tiro; mi no ta comprende, pakiko e no a haci asina, i mi ta puntra mi mes kiko el a bin haci aki."

"Ma," mi a responde, "Pierre de Cival ta bon desarolla, si e percura bon, despues di algun tempoe e por bira oficial."

"Ki locura bo ta papia, Luitenant," mi captein a responde mi. "E bira oficial, esai mi no kere nunca."

Mi a kita bai for di mi superior, ma coe firme conviccion di keda duné mi protecion. Poco tempoe despues, nos regiment mester a sali for di Tunis, unda nos a keda hopi luna pa nos bai Marokko, unda Cabylanan a lamanta.

Mi mester bisa koe berdad nos bringamentoe na Algerie no tabata un guera serio, poco bez nos ta duna un combate grandi; es terreno no tabata propio, i tambe enemigoenan tabata sabi di evita un combate regular, loke sinembargo no a stroba koe de bez en cuando pérdida di bida tabata grandi pa toer dos banda.

Un cierto anochi nan a manda mi i mi peloton bai haci un reconocimiento na un *douar* of pueblo koe nos jefe tabata kier sabi su posicion exacto.

Pa prudencia nos tabata bai un tras di otro. Tabata un anochi sublime i tabata boenita di es mondi di Algerie den es luz blauw di luna jen. Ora nos a jega na un camina smal, meimei di dos seroe, nos mester a baha for di cabai; ta algun minuut caba koe nos tabata camna ketoe, teniendo nos cabai na frena, koe di repiente nos a tende algun tiroe di skopet sona na banda drechi di nos.

"Na cabai!" mi a manda nan in-

verliezen, dat er buiten een welgevormde consciëntie, waarin de zedenwet geschreven staat, geen rechtschapen noch sterke wil kan zijn. Bijaldien dit werk geschiedde in het licht der onveranderlijke principes, die de bestemming des menschen regelen, zoo zouden er minder onherstelbaar voor zich zelven en voor de maatschappij verloren gaan."

Wij achten verdere commentaren op deze woorden van den hooggeplaatsten ambtenaar bij het Fransch ministerie overbodig, om het bankroet van het liberalisme in een zijner voornaamste uitingen en middelen, zooals het „neutrale onderwijs is, in het licht te stellen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, Apostolisch Vicaris van Curaçao, zal de volgende week afwezig zijn om Dinsdag het H. Vormsel toe te dienen in de parochie van Santa Rosa, Woensdag in die van Santa Maria en Donderdag in die van San Willebrordo.

* * *

Morgen, 15 Augustus, zal het 25 jaren geleden zijn, dat de Zeer Eerw. Pater L. M. JANSEN, die thans tijdelijk in het moederland verblijft, de H. Wijding van het Priesterschap ontving.

Ongetwijfeld zullen de Katholieken van Curaçao, vooral die van de parochie van Pietermaai, den dag dankbaar gedenken, wijl Pater JANSEN zijn geheel priesterlijk leven hier heeft doorgebracht.

Pater LUDOVICUS MARIA JANSEN werd den 16den Juni 1845 te Schiedam geboren. Na in zijn vaderstad de lagere scholen bezocht te hebben, doorliep hij de humaniora aan het gunstig bekende gymnasium te Katwijk, en trad vervolgens te Huisen in de Predikheeren-Orde. Den 2den Januari 1867 werd hij geprofest en bij het voleindigen zijner hoogere studiën den 15den Augustus 1872 te Utrecht priester gewijd. Slechts drie jaren was hij te Amsterdam en te Leeuwarden in de priesterlijke bediening werkzaam, toen hij naar Curaçao vertrok, waar hij 11 Juli 1875 aankwam. Tot 9 Augustus 1876 was Pater JANSEN kapelaan te Pietermaai, toen werd hij Pastoor van San Willebrordo; het volgend jaar echter werd hij in Juni naar Pietermaai teruggeroepen en nam 25 Maart 1883 het bestuur dier parochie op zich. Terwijl hij voortdurend als Pastoor van Pietermaai werkzaam bleef, was hij van 10 October 1885 tot 14 Maart 1889 Vicarius Provincialis der E. E. P. P. Dominicanen alhier, en dezen post nam hij als hoofd van het Pietermaaische Convent nogmaals waar van Maart tot November 1892.

De Zeer Eerw. Pater JANSEN is de stichter der Curaçaosche Sint-Josefsgezellen-vereeniging, die hij na zijn eerste verblijf in Holland van Augustus 1885 tot September 1886 te Pietermaai oprichtte. Overigens was het een trek in het geheele priesterlijke leven van dezen volijverigen priester, dat hij zich steeds het lot van den Curaçaoschen werkmansstand aantrok, waarvoor hij zichzelven opofferde en niets hem te zwaar viel.

Van harte wenschen wij den Zeer Eerw. Pater JANSEN nog vele en rijke jaren van priesterlijken arbeid toe, terwijl wij vurig hopen, dat wij den thans met zilver gekroonden priester spoedig in ons midden mogen weerzien.

Havennieuws.

Laatstleden Zondag kwam hier met de *Prins Willem IV* aan de Weledel Gestrenge Heer L. SCHUTTE, 2e luitenant der infanterie, die voor den tijd van twee jaar gedetacheerd is bij de landmacht in West-Indië en bestemd is voor den dienst bij het garnizoen alhier.

* * *

Het stoomschip van de Red D Line, *Maracaibo*, komende van Maracaibo, liep Maandagmorgen onze haven binnen en was reeds aan deze zijde der Koningin Emmabrug, toen het roer onklaar geraakte en het schip daarmede niet meer bestuurd kon worden. Onmiddellijk werd toen het anker neergelaten, en daardoor een aanvaring voorkomen met de *Prins Willem IV* en de *Advance*, die ter hoogte van de *Maracaibo* in de haven vastgemeerd lagen. Het anker viel echter op de buizen, die zoet water van Otrabanda door de haven geleiden naar Willemstad, en brak een daarvan. Ook werd de kabel der electrische verlichting, die naast de buizen der waterleiding gelegd is, een weinig beschadigd. Spoedig is echter in de aangebrachte schade der buizenverbinding voorzien, zoodat de toevoer van drinkwater niet lang onderbroken werd.

* * *

Dinsdagmorgen keerde Hr. Ms. *Alkmaar* in onze haven van Aruba terug, waarheen dit stationsschip verleden week Woensdag tot het houden van schietoefeningen vertrokken was.

* * *

Donderdag kwam hier van Martinique binnen de *Pouyer Quertier*, die in dienst is van de Société Française des Cables Télégraphiques.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Rosalia Basjili, Anibal Bolivar, M. B. Curiel, Federico de Palm, Rosalina G. de Rosich, Edelmira de Arteaga, Sofia R. de Rodriguez 2, P. L. de Haseth, E. Henri Gulz, Federico Kunst, Paul Keller, Rafael Rodriguez Lucena 2, Pompeyo C. Marquez R. Tomas D. Morales hijo, Hosé Naar, Amalia Reinerds, Otis Turner, Vicente Vanegas, Rufino Zurzak, Dr. J. A. Evertsz (aangeteekend monster).

Niet voor verzending vatbaar:

Een drukwerk geadresseerd aan Alcibiades Flores te Maracaibo en een drukwerk geadresseerd aan Dimas Garcia y familia.

Een toezending.

Namens de alhier gevestigde Commissie van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden, werd ons op het laatst der vorige week toegezonden en door ons dankbaar aanvaard het Algemeen Verslag van hetgeen verhandeld werd op de algemeene vergadering, die door het bestuur van dat fonds den 29sten Juli 1894 te Amsterdam gehouden is.

De bliksem ingeslagen.

Op den weg, die van de stad over de plantages Zeelandia en Bloemhof naar de oostzijde van het eiland loopt, sloeg laatstleden Maandag omstreeks het middaguur de bliksem op een telephoonpaal in de onmiddellijke nabijheid der nieuwgebouwde villa Serito, toebehoorende aan den Heer DA COSTA GOMEZ. Het kruishout, dat aan den paal bevestigd was, werd verbrijzeld en een paar van de draden, die op dat kruishout geïsoleerd zijn, braken; de overige bleven onbeschadigd een weinig boven den grond hangen. De bliksem nam vervolgens zijn weg langs den telephoondraad van de villa Serito, zonder echter in het huis noemenswaardige schade aan te richten; alleen de spijkers, welke de geleiddraden aan den muur bevestigden, waren gebroken, en de schroefdraden van een buis, die naar den grond geleidt, waren weggesmolten. De bedienden van den Heer DA COSTA GOMEZ, die zich op dat uur alleen in het huis bevonden, zagen, toen de bliksem insloeg, het huis vervuld worden met een kwalijk riekenden sulferdamp.

Dr. Rojas Paúl.

Het was te verwachten, dat de tegenpartij de hartelijke ontvangst van DR. ROJAS PAÚL te Caracas, niet lijdelijk zou aanzien, maar men kon niet voorspellen, dat zij zich zou laten verleiden tot daden als waarvan de nacht van 3 op 4 Augustus getuige was. In dien nacht trok een groot getal Andradisten, de partij, die door de tegenwoordige regeering wordt gesteund, naar het huis van DR. ROJAS PAÚL, die door hun brutaal en niets goeds voorspellend optreden genoodzaakt werd te vluchten. De deur van het huis werd met geweld opengebroken en velen van hen, die zich binnen bevonden, in hunne persoonlijke veiligheid beleedigd. En dit alles geschiedde zonder dat de regeering tusschenbeide kwam of later de schuldigen strafte. Toch had diezelfde regeering DR. ROJAS PAÚL bij diens komst in Venezuela beloofd niets te zullen dulden, waardoor de candidaten voor het Presidentschap bemoeilijkt zouden worden en alle geweld met kracht van wapenen te zullen keeren.

NEDERLAND.

Het nieuw Ministerie.

De ondervinding heeft wederom bewezen, dat men met berichten omtrent de oplossing eener ministerieele crisis nooit genoeg behoedzaam wezen kan, en dat de berichten dienaangaande, zelfs al komen zij in stelligen vorm in, toch bij slot van rekening ook al tot de crisis-vliegertjes blijken te behooren, welke voor vijf achtsten — alleen de namen PIERSON, LELY en CREMER bleven van de in ons blad meegedeelde combinatie over — weigeren op te gaan.

Het nieuwe ministerie is thans samengesteld als volgt en door de Koningin-Regentes als zoodanig benoemd:

PIERSON, Kabinetsformeerder, Financiën; DE BEAUFORT, Buitenlandsche Zaken; CORT VAN DER LINDEN, Justitie; GOEMAN BORGESIUS, Binnenlandsche Zaken; JANSEN, Marine; ELAND, Oorlog; LELY, Waterstaat; CREMER, Koloniën.

24 Juli stond het in de *Staatscourant* en 27 Juli werden de portefeuilles gewisseld.

Omtrent de loopbaan van de nieuwbenoemde ministers wordt het volgende medegedeeld:

De heeren PIERSON, JANSEN en LELY waren leden van het Kabinet VAN TIENHOVEN-TAK, van wie wij eenige bijzonderheden omtrent hun politiek en maatschappelijk verleden als bekend mogen veronderstellen.

De heer Mr. W. H. DE BEAUFORT, Minister van Buitenlandsche Zaken deed zijn studiën aan de Utrechtsche hoogeschool, was vroeger schoolopziener in de provincie Utrecht, was van 1877 tot 1883 lid van de Tweede Kamer voor Tiel, lid der Eerste Kamer voor Zuid-Holland van Jan. 1884 tot zijn wederoptreden als lid der Tweede Kamer in November van dit jaar voor Amsterdam, welk district hij tot September a. s. zou vertegenwoordigen; maakte zich naam door zijn staatsrechtelijke en historische studiën. Zijn geschriften en redevoeringen kenmerkten zich door den keurigen vorm. Nu en dan schreef hij in *De Gids* en in tijden van verkiezingen zagen staatkundige vlugschriften van zijn hand het licht. Sedert 1883 had hij als lid zitting in de Commissie, belast met het afnemen der diplomatieke examens en mede maakte mr. DE BEAUFORT deel uit van de Staatscommisie voor de werklieden-pensioensverzekering. Hoewel nimmer behoord hebbende tot het corps beroepsdiplomaten, zal de nieuwe Minister zich door zijn kennis van de internationale aangelegenheden en door zijn hoffelijke manieren en vormen aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken geen vreemdeling gevoelen.

De heer mr. P. W. A. CORT VAN DER LINDEN, Minister van Justitie, begon na zijn rechtsgeleerde studiën zijn loopbaan als advocaat te 's-Gravenhage, derhalve bij de balie, waarvan zijn hooggeëerde vader mr. GIJSBERT VAN DER LINDEN, tevens deken der orde, tot aan zijn dood een sieraad bleef. Vele jaren was de zoon, ook tijdens het lidmaatschap van zijn vader, commies-griffier van de Tweede Kamer van den Staten-Generaal als hoedanig hij door zijn bijstand aan de commissie van onderzoek een belangrijk aandeel nam aan de voorbereiding van het Wetboek van Strafrecht naar het onderwerp-Modderman. Hij werd daarna hoogleeraar in de rechtsgeleerdheid aan de Universiteit te Groningen, welken leerstoel hij verwisselde met dien aan de gemeentelijke Universiteit te Amsterdam. En toen onder het bestuur van zijn onmiddellijken ambtsvoorganger, aan het hoofd van het Departement van Justitie de behoefte gevoeld werd aan een bekwaam jurist voor wetgevenden arbeid, viel de keuze van mr. V. D. KAAY op professor CORT V. D. LINDEN, die nu van raadadviseur opklimt tot den rang van Minister aan hetzelfde departement, waarbij hij sedert 1 Mei des vorigen jaars werkzaam was.

De heer mr. H. GOEMAN BORGESIUS kwam als jong meester in de rechten, die in Groningen eenigen tijd de praktijk uitoefende, naar Den Haag om de hoofdredactie van het dagblad *Het Vaderland* op zich te nemen. In 1877 verhuisde de talentvolle journalist van de perstribune in de Tweede Kamer, waar hij als overzichtschrijver voor zijn courant in de rij zijner persbroeders plaats nam, naar de groene banken in de zaal om voor Winschoten dr. JONCKBLOED als lid op te volgen. In 1891 opteerde hij voor Zutphen, dat hem sedert, en ook nog dit jaar, onder het nieuwe kiesrecht, trouw bleef. Sociale, economische en financieele politiek waren steeds zijn geliefkoosde onderwerpen, waarvoor hij in woord, geschrift en op het spreekgestoelte met warmte streed. Vooral in verkiezingstijden trachtte hij in tal van deelen des lands de kiezers voor zijn partij en de door haar voorgestane beginselen te winnen. BORGESIUS bezit een groote werkkracht, waarvan hij o. a. blijk gaf door zijn toelichting van en commentaren op verschillende wetten met name de coöperatiewet en de drankwet.

---

mediatamente. Apena nan a cumpli coe mi comando, koe nos mester a bolbe resisti un descarga mas di enemigoe.

"Fuego!".... mi a grita anto, munstrando mi hendenan un troepa di Arabier, koe a sconde nan curpa asina bon koe solamente mi por a mira cabez di nan cabai.

Ora koe huma di nos tiro a kita, nos a mira koe nan no tabata dos tres, ma un ejército considerable.

Porfin nos a pasa e camina smal i mi a larga mi soldatnan forma *carré* pa enemigoe no sorprende nan; i pa economisa es poco municion koe nos tabatin, mi tabata larga nan haci fuego de bez en cuando.

Di toer manera mi mester larga busca refuerzo, pasobra manera nos estado tabata, nos por a wanta algun ora numa; coe un miedo interior mi tabata puntra mi mes, cual di mi soldatnan lo mi sacrificá, cual lo tin animo di resisti fuego di enemigoe riba un camina asina largoe, koe sin duda lo ta mortal pé. Mi mes no kier a escoge es un.

"Hombernan," mi dici, cual di boso kier bai un bez na cuartel riscando su bida, pa spierta colonel koe nos ta den peligro?.... Es homber ai lo hacié meritorio pa patria.... Si es homber ai mester moeri na camina, su morto lo ta un egempel pa toer. Mi ta pidi un heroicidad di boso. Cual di boso kier bai!"

Ningun a responde, i mi a kere caba koe mi mester obliga un, koe un a jega cerca mi koe su skopet ta humando ainda.

"Mi ta na bo orden, luitenant," e dici.

Es homber ai, Señores, tabata Pierre de Civial.

El a bai; nos tabata mira e bai den toer galop; nos tabata tende tiro di skopet di Arabiranan koe tabata responde nos tironan koe nos tabata haci asina tantoe koe nos tabata por pa kita nan atencion for di Pierre; ma parce nan tabatin wowo solamente pa es único homber ai, koe tabata bai den toer careda algun arabier su tras.

Ma de Civial a cumpli coe su mision. Ora di dia a coeminsa habri, koe nos tabata cansar den lucha contra un forza superior na di nos, a bini un troepa inmenso for di cuartel bin juda nos i corre coe enemigoenan.

Pierre de Civial a bini riba raport; poco tempoe despues den un parada grandi na Algiers, el a ricibi for di manoe di nos mariscal, "Legion di Honor.

For di es tempoe ai nos heroe a haja su careda i awor e ta un di nos oficialnan di mas famoso.

—o—

De generaal-majoor ELAND, minister van Oorlog, was laatstelijk commandant der stelling van Amsterdam. Oorspronkelijk behoort hij tehuis bij het wapen van de genie, maar sedert zijn overplaatsing bij den generalen staf, waarvan hij sous-chef was, behoorde hij tot laatstgenoemd dienstvak. Hij was directeur van de hoogere krijgsschool, heeft over vele militaire onderwerpen geschreven en gesproken, meermalen in de vereeniging voor de beoefening van de krijgswetenschap, waarvan hij bestuurslid was, en deed zich meermalen kennen als volbloed voorstander van den persoonlijken dienstplicht.

De heer J. T. CREMER, Minister van Koloniën, stond vroeger aan het hoofd der handelsondernemingen op Deli, welke hij door zijn energie en handelskennis tot een hoogen trap van bloei opvoerde. Een koopstad als Amsterdam beschouwde zich als aangewezen om hem de behartiging van 's lands belangen in de volksvertegenwoordiging toe te vertrouwen, in welk lichaam zijne adviezen over koloniale handelsvraagstukken, de verhooging der productiviteit van Indië en over de ontwikkeling van handelsbetrekkingen in het Oosten, op hoogen prijs gesteld werden.

Hij is algemeen Voorzitter van de Staatscommissie voor de Parijsche tentoonstelling.

Alle leden van het nieuwe Kabinet ontvingen in hun vroegere betrekkingen of ambten reeds de onderscheidingen van ridder in de orde van den Ned. Leeuw.

Door de aanneming van het bezoldigd ministers-ambt houden DE BEAUFORT, GOEMAN BORGESIUS, PIERSON, LELY EN CREMER van rechtswege op leden der Kamer te zijn zoowel van de tegenwoordige Kamer, die met September aftreedt, als van de Nieuwe Kamer, die met den derden Dinsdag in September optreedt, zoodat voor beide tijdvakken verkiezing en zoo noodig stemmingen moeten plaats hebben voor Amsterdam (DE BEAUFORT), Zutphen (BORGESIUS), Delft en Enschedé (PIERSON), Lochem (LELY) en Amsterdam (CREMER).

Voor Amsterdam wijst de wet aan in welke districten de openvallende plaatsen zullen worden vervuld.

"Dit kabinet, dat wij van harte welkom heeten," zegt de *N. R. Ct.* "kan een vruchtbaar kabinet zijn, en op menig gebied de hervormingen schenken, die een eisch des tijds mogen worden genoemd.

Maar al is men vriendelijk met den mond, grimmigheid is in het hart. Op het welkom, dat de *N. R. Ct.* het nieuwe ministerie toeroept, laat zij onmiddellijk volgen:

Om vruchtbaar te kunnen werkzaam zijn, zal het echter op den steun der aaneengesloten liberalen moeten kunnen rekenen. Vooral bij de verhouding van de getalsterkte der verschillende partijen in de nieuwe Kamer zal deze aaneensluiting meer dan ooit plicht wezen. Dat dan allen van deze overtuiging diep doordrongen mogen zijn en daarnaar handelen!

Men ziet, hoe deze woorden bij de vorige passen! Och, kende de *N. R. Ct.* nog een beteren adel dan dien van den gevallen minister, zij sprak niet van welkom, of deed geen bedreiging hooren. Men vereert geen ministerie op het oogenblik, dat men het den oorlog verklaart.

Want die oorlogsverklaring is reeds een verzwakking van het ministerie, nog voor het opgetreden is. Gelooft men, dat het een "vruchtbaar" kabinet zou zijn, wanneer het reeds vóór zijn geboorte door de oud-liberalen bestookt, en hiermede den anti-liberalen een flinke steun in de lenden gegeven wordt?

Overigens is dit laatste een der omstandigheden, die de anti-liberalen weinig bevreesd maken voor een ministerie, dat op den eersten aanblik geschikt is, om groote zorg te verwekken. De ministerieële namen spreken van nieuwe belastingen, van nieuwe plichten, leerplicht van BORGESIUS, persoonlijke dienstplicht van ELAND, enz. en zelfs de naam CORT VAN DER LINDEN geeft er een socialistisch tintje aan. Maar de boomen zullen niet tot in den hemel wassen. Meer kwaad kan verwacht worden van het *bestuur* van dit ministerie dan van zijne *wetten*; in het eerste is het alvermogend, bij de laatsten hangt het van personen en toestanden af.

BUITENLAND.

Rome.—Paus Leo XIII heeft de geestelijkheid nogmaals op het hart gedrukt, de aansluiting der Oostersche Kerken bij de Roomsche te bevorderen.

Z. H. heeft dit gedaan in een brief aan kardinaal Oreglia, waarin hij den bisschoppen die bij gelegenheid van de jongste heiligverklaring naar Rome zijn gekomen, zijn dank uitspreekt. Hij spoort daarin de bisschoppen aan te doen wat zij kunnen, opdat de Kerken der Oostersche dissidenten zich met die van Rome zullen vereenigen, want, zegt hij "het wordt elken dag noodzakelijker dat de Apostolische Stoel de positie terugkrijgt, die de Voorzienigheid hem heeft toegedacht."

De brief eindigt aldus:

„Zoolang de verkeerde toestand en de moeilijkheden aanhouden, waaronder thans de Heilige Stoel gebukt gaat, zullen wij blijven klagen over het geweld, dat het Pausdom is aangedaan, en zullen wij blijven roepen om de heilige rechten, die de waarborg zijn onzer vrijheid.

— De Paus, die voor eenige dagen zijn zomerverblijf in de tuinen van het Vaticaan had verlaten, is er weer teruggekeerd, maar hij blijft er slechts tot den avond, wanneer hij naar zijn gewone vertrekken terugkeert.

Duitschland.—De keizer heeft den koning en de koningin van Italië uitgenoodigd om den 3en September de groote manoeuvres te Hamburg bij te wonen. De uitnoodiging is aangenomen.

— Keizer Wilhelm heeft aan het hoofd der Benedictijner congregatie van Beuron, aartsabt Placidus Wolter, de ridderorde van den Rooden Adelaar 2e klasse met de ster verleend.

22 Juli verscheen de heer Von Schwarts, regeeringspresident van Sigmaringen, in het klooster om den nieuwen ridder de insignes te overhandigen. De aartsabt ontving hem, omringd door de vier andere, in generaal kapittel om hem vergaderde abten der congregatie, en antwoordde op de aanspraak met woorden van dank. Hij wees er op, dat ordesgeestelijken in den regel zulke wereldlijke onderscheidingen niet weten te waardeeren, maar dat hij ze met eerbiedigen dank aanvaardde in den zin van een keizerlijk huldebetoon en als symbool van Z M. vredelievendheid en welwillendheid jegens de Kerk.

De vertegenwoordiger der regeering en de vijf abten gebruikten daarna gezamenlijk het middagmaal.

— Volgens een particulier telegram, door de *Germania* ontvangen, is de Duitsche ontdekkingsreiziger Otto Ehlers, die indertijd op een expeditie in Nieuw-Guinea omkwam, niet verdronken, zooals toen beweerd werd, maar door inlanders, tot zijn eigen expeditie behoorend, doodgeschoten.

Frankrijk. — De heer Felix Faure vertoefde op zijn villa te Hâvre tot het eind van de vorige maand. Daarna ging hij een reis maken door de zuidoostelijke departementen der republiek.

Het verblijf van den president op zijn villa is voor al zijn stadgenooten tot dusver een groote vreugde geweest en vooral voor de *camelots* die er een aardig broodje uit wisten te slaan. Zij stelden telken jare als de president op zijn villa was, op een punt van den Boulevard Maritime dat de villa beheerscht, verrekijkers op en lieten de wandelaars tegen een kleine vergoeding door deze instrumenten den heer Faure bespieden, als hij zijn pijp rookend op het terras wandelde.

Men zegt dat de president zich ge-reedelijk leende voor dit soort van waarneming en bij voorkeur wandelde op de plaatsen, waar men hem het best kon zien.

Maar de particuliere secretaris van den heer Faure, de heer Blondel, heeft een eind gemaakt aan deze kleine, ietwat onbescheiden industrie. „Gewone tooneelkijkers zullen wel voldoende zijn" heeft hij gemeend en hij heeft verboden op den boulevard astronomische instrumenten op te stellen. De *camelots* van Hâvre zijn diep teleurgesteld over dit verbod.

Griekenland.—Het blijkt, dat Sultan Abdul Hamid, die als de visscher doet, die met meer dan één hengel vischt, zich met een vriendschappelijk telegrafisch briefje zoo als hij een richtte tot den Keizer van Oostenrijk, óók gewend heeft tot den Czaar van Rusland, tot Keizer Wilhelm, tot Koning Humbert van Italië en tot het Hoofd der Fransche Republiek, zoodat ieder zich de uitverkorene kon achten en bij uitnemendheid vereerd met des Sultans vertrouwen. Maar de toeleg van den sluwen Oosterling en zijne hoop om de Vorsten anders solo te doen zingen dan in concert, is mislukt en beschaamd.

Van den Czaar, van Keizer Wilhelm, van Koning Humbert en van President Faure kwamen antwoorden in, verschillend natuurlijk in den vorm, maar alle hierin overeenstemmend, dat aan den Sultan de raad werd gegeven zoo spoedig mogelijk vrede te maken overeenkomstig de voorwaarden, welke in onderling overleg door de gezanten der Mogendheden werden vastgesteld. Keizer Wilhelm zou den Sultan met zooveel woorden hebben geraden zich niet tegen den wensch van geheel Europa te verzetten en het begeerde Thesalië zoo spoedig mogelijk te ontruimen. En geheel in denzelfden geest is de nieuwe collectieve nota vervat, welke de gezanten der Mogendheden te Constantinopel, na hun jongste samenkomst, hebben vastgesteld en aan de Porte overhandigd. Op vastberaden toon wordt daarin aangedrongen op goedkeuring der vastgestelde grensregeling, onder mededeeling, dat al de Mogendheden het te dien aanzien met elkander eens zijn.

Het antwoord is nu aan de Porte. Eene verdere weigering zou in de gegeven omstandigheden, gelijk Keizer Wilhelm het terecht genoemd heeft, verzet tegen den wil van gansch Europa zijn.

— Onder dagteekening van 22 Juli komt thans uit Constantinopel bericht dat een Keizerlijk "Irade" verscheen, waarbij de regeling der grensquaestie wordt goedgekeurd. Dit bericht laat aan duidelijkheid te wenschen over. Maar waarschijnlijk wordt bedoeld: de grensregeling, gelijk deze door de gezanten der Mogendheden werd voorgesteld, zoodat nu ter elfder ure, en feitelijk nu het reeds te laat werd, door de Porte aan hun verlangen wordt voldaan.

Spanje.— De kabel meldde ons deze week dat de minister-president Canovas del Castillo door een anarchist is doodgeschoten, en dat de minister van oorlog als hoofd van het kabinet is opgetreden.

De anarchisten zetten hun moordpolitiek voort; de moordenaar heeft verklaard dat hij op Canovas geschoten had, niet omdat hij persoonlijk het minste tegen hem had, maar omdat hij door de geheime genootschappen, waartoe hij behoort, aangewezen was om den minister-president te vermoorden.

Met den dood van Canovas verliest Spanje een zijner grootste staatsmannen.

Canovas was in 1828 geboren, en reeds op 24jarigen leeftijd door zijn geboortestad Malaga naar de Cortes afgevaardigd. Herhaalde malen maakte hij deel uit van het ministerie, en in de laatste tijden is hij meer dan eens president van den ministerraad geweest.

———o———

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING

De ondergeteekende, door de Hollandsche Credietbank te Amsterdam benoemd tot Vertegenwoordiger voor den verkoop van Europeesche premie-loten op termijnbetaling op dit eiland en de overige eilanden der kolonie, biedt hierbij aan het publiek die premie-loten op buitengewoon voordeelige conditiën te koop aan.

Voor verdere inlichtingen vervoege men zich bij den ondergeteekende.

Curaçao den 1sten Juli 1897.

NICOLAS J. H. CURIEL.

M. B. Gorsira & Co.

— HEERENSTRAAT —

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades,

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER LEGITIMAS.

PRECIOS DE REALIZACION.

De door ons in 1867 uitgevonden ***Fijne Palmitine Zeep*** is de meest gerenommeerde Nederlandsche Toiletzeep, fijn geparfumeerd, bijzonder zacht voor de huid en de meest geschikte Zeep voor zuigelingen en kinderen en voor alle personen, die prijs stellen op eene gezonde blanke en zachte huid.

Voor de tropische luchtstreken is deze Zeep uitmuntend, daar zij door zuiverheid van fabrikaat en hoog zeepgehalte onveranderlijk en niet aan uitdrogen onderhevig is.

Onze ***Palmitine Zeep*** staat onder voortdurende contrôle van Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS Wzn. te Amsterdam.

Ieder stukje moet van onzen naam en gedeponeerd fabrieksmerk "***HET ANKER***" voorzien zijn.

Men wachte zich voor de talrijke namaaksels.

SOLIEDE VERKOOPERS GEZOCHT.

GEBR. DOBBELMANN,

Nijmegen. *Zeepfabrikanten.*

Botica Central

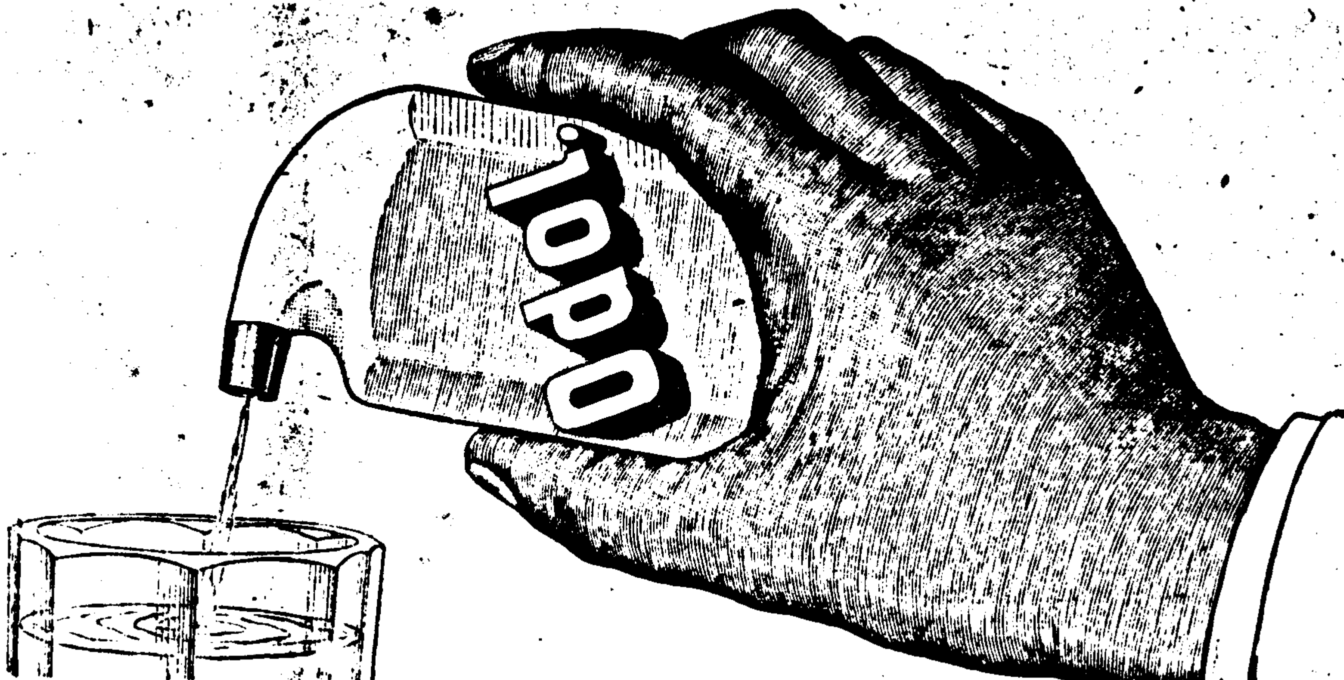
DE LANNOY & Co

CURAZAO — OTRABANDA

CALLE ANCHA No 160

Teléfono No. 107.

Surtido completo de drogas y medicinas de patente de las más modernas; perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, semillas de hortalisa, cacao y chocolate de distintas marcas, vinos del Rin y tinto de los más renombrados, cerveza blanca y negra, etc., etc.



van Houten's Cacao

Wordt door de Cacao-kenners wegens hare voortreffelijkheid en heerlijken smaak boven andere merken verkozen.

LA SANGRE ES LA VIDA.

La ausencia de curpúsculos rojos, principio vivificador de la sangre, produce la enfermedad que se llama Anemia. Se nota en las caras y manos pálidas y labios sin sangre y es muy común en las mujeres. El enfermo siente debilidad ó flojez general, condición que predispone el cuerpo á todo género de enfermedades y que requiere un remedio de eficacia probada. La legítima

Emulsión de Scott


Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa parece adaptarse especialmente á la producción de los glóbulos rojos, siendo esa una de las propiedades que hacen del aceite de hígado de bacalao un agente terapéutico de tanto mérito y de aplicación tan constante en la Medicina. Los hipofosfitos son grandes tónicos y ayudan á la pronta recuperación de las fuerzas y de la vitalidad. La Emulsión de Scott es lo mejor para los niños. Con su uso se desarrollan fuertes y robustos. Es grata al paladar.

De venta en las Boticas. Cuidado con las falsificaciones é imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.



TYD-TAFEL

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela	
Vertrekt van NEW YORK....	Juni	2	Juli	3	Juli	13	Juli	24	Aug.	5	Aug.	14
Komt aan te CURAÇAO	,,	29	,,	9	,,	19	,,	30	,,	11	,,	20
Vertrekt van ,, ...	,,	30	,,	10	,,	20	,,	31	,,	12	,,	21
Komt aan te PTO. CABELLO	Juli	1	,,	11	,,	21	Aug.	1	,,	13	,,	22
Vertrekt van ,,	,,	2	,,	12	,,	22	,,	2	,,	14	,,	23
Komt aan te LA GUAYRA..	,,	3	,,	13	,,	23	,,	3	,,	15	,,	24
Vertrekt van ,, ..	,,	7	,,	16	,,	28	,,	7	,,	18	,,	28
Komt aan te PTO. CABELLO	,,	8	,,	17	,,	29	,,	8	,,	19	,,	29
Vertrekt van ,,	,,	8	,,	17	,,	29	,,	9	,,	19	,,	30
Komt aan te CURAÇAO	,,	9	,,	18	,,	30	,,	10	,,	20	,,	31
Vertrekt van ,, ...	,,	9	,,	19	,,	31	,,	11	,,	20	Sept.	1
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	,,	10	,,	20	Aug.	1	,,	12	,,	21	,,	2
Komt an te NEW-YORK....	,,	16	,,	26		7	,,	18	,,	27	,,	8

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Juni	30	Juli	10	Juli	20	Juli	31	Aug.	12	Aug.	21
Komt aan te MARACAIBO....	Juli	1	,,	11	,,	21	Aug.	1	,,	13	,,	22
Vertrekt van "	,,	2	,,	16	,,	28	,,	8	,,	18	,,	29
Komt aan te CURAÇAO......	,,	8	,,	17	,,	29	,,	9	,,	19	,,	30

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAZAO